

# РЕШЕНИЕ

№ 7848

гр. София, 14.12.2023 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 23 състав,**  
в публично заседание на 02.10.2023 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Антоанета Аргирова**

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **5632** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр.чл.68, ал.1 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.).

Образувано е по две жалби:

-Жалба с вх.№90-14-17 от 26.05.2023 година по регистъра на Комисията за защита от дискриминация (КЗД или Комисията), подадена от заместник министър-председателя по икономическите политики и министър на транспорта и съобщенията, чрез пълномощниците му Б. П. и И. М. (служители на жалбоподателя с юридическо образование) и

- Жалба с вх.№90-05-30/29.05.2023 година по регистъра на КЗД, подадена от министъра на здравеопазването чрез пълномощника му гл.юрисконсулт Е. Т.

срещу Решение№188 от 11.05.2023 година, постановено по преписка №47/2022 година по описа на Комисията за защита от дискриминация, с което КЗД, V-ти специализиран постоянен заседателен състав:

- **УСТАНОВЯВА**, че с разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от Наредба № 3 от 11.05.2011 г. за изискванията за физическа годност към водачите на моторни превозни средства и условията и реда за извършване на медицински прегледи за установяване на физическата годност за водачите от различните категории (Наредба № 3 от 11.05.2011 г.) се извършва по-неблагоприятно третиране спрямо хората с увреждания, носители на правоспособност от категории В, В1 и ВЕ, в случаите на извършване на дейност по обществен превоз, превоз на пътници и товари за своя сметка или таксиметров превоз на пътници, с което е осъществена и **НЕПРЯКА**

ДИСКРИМИНАЦИЯ по смисъла на разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от ЗЗДискр. по признак „увреждане” по отношение на засегнатите лица и нарушение на чл. 4, ал. 1 и чл. 26 от ЗЗДискр.

-На основание чл. 76, ал. 1, т. 1 ЗЗДискр. дава ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПРЕДПИСАНИЕ на министъра на здравеопазването, в качеството му на орган, издал процесната Наредба № 3 за изискванията за физическа годност към водачите, както и на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, в качеството му на орган, съгласуващ издаването на Наредбата, в едномесечен срок от получаване на решението да предприемат мерки за преразглеждане и промяна на разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от Наредба № 3 от 11.05.2011 г. с цел преустановяване на гореустановените нарушения по признак „увреждане” и отмяна на дискриминационната разпоредба, с цел включване в пазара на труда.

- На основание чл. 47, т. 8 от ЗЗДискр. дава ПРЕПОРЪКА на министъра на здравеопазването, в качеството му на орган, издал процесната Наредба № 3 за изискванията за физическа годност към водачите, както и на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, в качеството му на орган, съгласуващ издаването на Наредбата, в изпълнение на задълженията си по чл. 10 и чл. 11 от ЗЗДискр. и с оглед необходимостта от интеграция на хората с увреждания чрез професионалното им развитие и включване в пазара на труда да предприемат необходимите мерки за регламентиране на нови изисквания с Наредба № 3 от 11.05.2011 г., които не допускат дискриминация по признак „увреждане” при достъпа до заетост за осъществяване на дейностите „обществен превоз”, „превоз на пътници и товари за собствена сметка” и „таксиметров превоз на пътници”.

Релевираните с жалбата от заместник министър-председателя по икономическите политики и министър на транспорта и съобщенията основания за оспорване са за допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила и противоречие с материалноправните норми-чл.146, т.3 и т.4 АПК. Тяхното осъществяване е аргументирано с доводи, че Комисията е издала процесното решение в нарушение на административнопроизводствените правила, уредени в чл. 35 и чл. 36 от АПК, без да обсъди всички доказателства и обяснения по преписката. В тази връзка сочи, че Комисията напълно е игнорирала единственото становище по преписката, изготвено от лица, притежаващи необходимата компетентност в областта на медицината, експерти с медицинско образование, а именно становището на министъра на здравеопазването, в което е посочено, че “в зависимост от степента на развитие на заболяването, съответно състоянието за двете отделни групи водачи на МПС (група 1 и група 2 - т.нар. “професионални шофьори”), компетентният орган е възприел подход, изцяло обоснован от медицинската целесъобразност“. В приложение № 1 от Наредба № 3 за различните видове заболявания и в зависимост от случая, са предвидени 3 режима: „забранено”, „разрешено” и „индивидуално”, т.е. не става дума за генерална забрана. В повечето случаи за всяко лице и съответното му заболяване се прави индивидуална преценка от лекар, притежаващ необходимата квалификация. В рамките на административното производство, по което е постановено процесното решение на Комисията, не било доказано наличието на изпълнена хипотеза по чл. 4, ал. 3 от ЗЗДискр., поради което било безпредметно да се обсъжда дали средствата за постигане на целта са подходящи и необходими. Дори в хипотезата на изключението, средствата за постигане на легитимната законова цел, свързана с нивото на безопасността на движението по пътищата, били напълно

необходими и пропорционални. В оспореният акт не били определени ясно и недвусмислено лицата, спрямо които Комисията за защита от дискриминация е установила наличието на непряка дискриминация по посочения признак. Извършването на обществен превоз на пътници и товари, на превози за собствена сметка и на таксиметров превоз на пътници е регулирана дейност и се извършва при условия и ред, определени в Закона за автомобилните превози и подзаконовите актове по неговото прилагане. Извършването на посочените дейности без съответния лиценз, разрешение, документ за регистрация или други документи, които се изискват от регламент на европейските институции или от закона и от подзаконовите нормативни актове, представлява „нерегламентиран превоз“ и е в нарушение на описаната по-горе нормативна уредба. Предвидените специални завишени изисквания, произтичат от характера на работата и по-голямата отговорност, която лицата носят за живота и здравето на превозваните тях пътници и товари, когато става въпрос за превозването им по занятие, т.е. това е дейност, която се извършва постоянно. В действителност се касае за дейност, която е свързана с много висок интензитет на физическо натоварване и въведените изисквания са напълно пропорционални и необходими. В този смисъл е и изискването на т.1.3 от приложение III па Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 година относно свидетелства за управление на превозни средства. Директива 2006/126/ЕО е приета на основание „пътната безопасност“, същата е изцяло транспонирана в националното законодателство, като по отношение на въведените в Наредба № 3 изисквания Европейската комисия не е повдигала възражения, т.е. приела е, че с националните разпоредби са постигнати специфичните цели на директивата. С жалбата се иска отмяната на оспореното административно решение.

Релевираните с жалбата от министъра на здравеопазването основания за оспорване са за материална некомпетентност, в частта на даденото с решението предписание за отмяна на разпоредба от подзаконов нормативен акт-чл.146, т.1 АПК, съществени нарушения на административно-производствените правила и противоречие с материалноправните норми-чл.146, т.3 и т.4 АПК. Тяхното осъществяване е аргументирано с доводи, че даването на задължително предписание за отмяна на разпоредба от подзаконова нормативна уредба е направено извън материалната компетентност на КЗД. Като процесуално нарушение сочи, че един от членовете на състава на КЗД е участвал единствено във второто заседание, проведено на 07.02.2023 г. по разглеждане на преписката пред КЗД. Счита, че КЗД не е съобразила в пълен обем релевантните за спора фактически обстоятелства и доказателства по преписката, не ги е обсъдила в тяхната съвкупност, като е направила неправилни правни изводи, което е в нарушение на чл. 35 и чл. 36 от АПК. Анализирайки неотноситима правна уредба, касаеща видовете превозни средства съгласно Закона за движение по пътищата. КЗД е формирала изводите си неправилно и необосновано в противоречие с материалния закон. Изискванията към водачите, регламентирани в оспорената разпоредба на чл. 4, ал. 3 от Наредба № 3, били изцяло съобразени с разпоредбите на Директива 2006/126/ЕО. Тези изисквания са свързани с поведението на водачите на пътя и характера на извършваната от тях дейност. Тези изисквания са в съответствие на политиката на Европейския съюз по отношение на безопасността на пътя и опазването на живота и здравето на човека, като в допълнение на минималните изисквания към водачите на МПС, изразяват волята на законодателя за подобряване на сигурността по пътищата, предвид големия брой пътно-транспортни произшествия

по пътищата, както и високата стойност на щетите от тях, измерена в човешки животи и материални загуби. Разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от Наредба № 3 следвало да се приеме като мярка в защита на обществения интерес. Въведените по-завишени изисквания за водачите от група 2, които са приети да важат и за тези водачи на превозни средства от категория В, които използват своите свидетелства за управление за професионални цели (таксите, линейки и т.н.), произтичат от характера на работата и по-голямото натоварване, интензитет и отговорност, която лицата имат при управление на МПС за професионални цели. Управлението на МПС, когато е с цел извършване на обществен превоз на пътници и/или товари и превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници, е свързано с по-висок риск на пътя, както и с по-голяма отговорност, която носят водачите на МПС за живота и здравето на превозваните от тях пътници, когато извършват тези превози по занятие. Превозването на пътници и товари като дейност по занятие се извършва постоянно, свързана е с по-висок интензитет и физическо натоварване. Подходът на въведеното ограничение за хората с увреждания няма за цел да облагодетелства определени граждани за сметка на други, а цели осигуряване постигането на целта на закона - осигуряване за всички участници на по-безопасни и сигурни условия за движение по пътищата. Оспорената разпоредба, с която се определят изискванията за физическата годност на водачите на МПС от категория В1, В и ВЕ, третира по еднакъв начин всички тези водачи, когато същите ще използват своите свидетелства за управление за професионални цели. За наличие на по-неблагоприятно третиране по смисъла на чл. 4, ал. 3 от ЗЗДискр., е необходимо да се установи по-неблагоприятно третиране в ситуация на сравнение с други лица при сравними сходни белези, а такива липсват в административното производство по разглеждане на преписката. В този смисъл, изводът на Комисията за наличието на непряка дискриминация не е подкрепен от каквито и да е установени факти, такива данни не се съдържат и в доклада за самосезиране, поради което се явява напълно произволен, необоснован и неоснователен. Комисията е постановила решение, което противоречи с чл. 7, ал. 1, т. 2 от ЗЗДискр. В съответствие с правото на Европейския съюз, в Наредба № 3 са отразени най-новите разбирания за заболяванията, които крият действителен или потенциален риск от значителен, внезапен или инвалидизиращ инцидент и могат да доведат до рискове за безопасността и сигурността както за лицето, което управлява МПС, така също и за пътниците и другите участници в движението по пътищата. Физическата годност на водачите е от съществено значение за постигане на безопасността на пътя и е опит да се намали обществената опасност от водачи, които не са в състояние да управляват МПС от дадена категория. Това важи в още по-голяма степен за водачите, които ще извършват обществен превоз на пътници и/или товари и превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници, тъй като целта е защита на живота и здравето на гражданите, която е с най-висока обществена стойност. Искането за обявяването на нищожността на решението, алтернативно-отмяната му.

В съдебно заседание пред Административен съд София-град, жалбоподателите поддържат жалбите изцяло.

Ответникът-КЗД се представлява от юрк. И., която оспорва жалбите и моли за отхвърлянето им, както и за присъждането на юрисконсултско възнаграждение. Подробни аргументи излага в представените по делото писмени бележки от 09.10.2023 г.

Заинтересованата страна (ЗС) О. Д. К., в качеството на страна в адм. производство по смисъла на чл. 30, ал. 6 ППКЗД, оспорва депозираните жалби и моли за отхвърлянето им. Сочи, че чл.4, ал.3 от Наредба №3 създава предпоставки за оставяне в особено неблагоприятно положение на лицата с увреждания. Вместо законодателят да ги приобщи към обществения живот и да им даде възможност сами да осъществяват стопанска дейност и по този начин да се чувстват полезни за обществото и държавата. Прекалената рестрикция установена в ал.3, чл.4 създава именно тази предпоставка на неблагоприятно положение.

ЗС Министерският съвет на Република България не се представлява и не изразява становище по жалбите.

АС-София град, II-ро отделение, 23-ти състав намери жалбите за допустими: Налице са положителните условия, съотв. липсват пречките, свързани със съществуването и упражняването на субективното публично право на съдебно обжалване по чл.159 АПК. Жалбата е подадена от лица легитимирани да го направят, в качеството на неблагоприятно засегнати адресати на акта (чл.147, ал.1 АПК). Спазен е и преклузивният 14-дневен срок по чл.149, ал.1 АПК-решението е съобщено на жалбоподателите на 15.05.23 година, а жалбите са подадени на 26.05.23 година (първата) и на 29.05.23 година (втората).

За да се произнесе по съществуването на жалбата, съдът съобрази следното от фактическа и правна страна:

Производството по преписка № 47/2022 г. е образувано въз основа на решение, взето на заседание на Комисията за защита от дискриминация на 01.02.2022 г. по повод доклад, изготвен от О. К. - член на КЗД, с вх. № 12-11-228/31.01.2022 г., по описа на КЗД, във връзка с разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от Наредба № 3 от 11.05.2011 г. за изискванията за физическа годност към водачите на моторни превозни средства и условията и реда за извършване на медицински прегледи за установяване на физическата годност за водачите от различните категории, издадена от министъра на здравеопазването. В доклада за самосезиране е посочено, че в Раздел II на посочената Наредба последователно в разпоредбите на трите алинеи на чл. 4 се определят изискванията за физическа годност към водачите и кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторни превозни средства, чрез Приложение № 1 и Приложение № 2, а чл. 5 определял органа, който следва да даде разрешение – Т.. В ал.1 на чл. 4 от Наредбата категориите за придобиване на правоспособност за управление на МПС са обособени в две групи (група 1 и група 2), като в ал. 2 на същия чл. 4 се урежда, че кандидатите от двете категории следва да отговарят на изискванията за физическа годност, определени в Приложение № 1 към Наредбата, като там са посочени заболяванията и състоянията, при наличието на които се налагат ограничения за получаването на свидетелство за управление на МПС в зависимост от категорията.

В приложение № 1 е отразено, че в зависимост от заболяванията и състоянията на индивида, по отношение на двете групи категории за управление на МПС (група 1 и група 2 по чл. 4, ал. 1) са допустими три режима - разрешено, забранено и индивидуално, като същото определяло за едни и същи заболявания и състояния различни режими за двете групи за управление на МПС. В доклада се приема, че е нарушен на принципа на равното третиране и поставянето на лица с физически дефицити в положение да търпят по-неблагоприятно третиране, съдържащи се в разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от Наредба № 3 от 11.05.2011 г. на министъра на

здравеопазването. Разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от с.н. въвежда по-рестриктивни мерки за желаещите да придобият категории за управление на МПС от група 2, което може да се приеме, че е въпрос за целесъобразност и субективна преценка на органа, приел наредбата. Несъответствието със закона, въвеждането на по-неблагоприятно третиране и на практика нарушаване принципа на равнопоставеността произтича от това, че по-рестриктивните изисквания за група 2 се прилагат и към част от категориите на група 1 (B1, B и BE), тогава когато лицата, притежаващи тези категории, извършват обществен превоз на пътници и/или товари и превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници, тъй като съгласно Приложение 1 само в този случай се прилагат изискванията за по-високите категории - т.н. професионални категории за управление на МПС. В този случай се стига до положение, с което по силата на тази привидно неутрална разпоредба (чл. 4, ал. 3 от Наредбата) се ограничава и правото на стопанска инициатива, въздигнато в принцип по силата на чл. 19, ал. 1 КРБ, като в ал. 2 конституционният законодател определя, че законът следва да създаде и гарантира на всички граждани еднакви правни условия за стопанска дейност. В случая няма еднакви правни условия за сходните случаи. Не става ясно защо само когато упражняват стопанска дейност по пренос на товари и пътници, тяхната дейност е опасна, а не е опасна тогава, когато в колата на такъв човек с увреждане са качат още четирима души (членове на семейство, приятели и т.н.) и без да е получил лиценз за извършване на превоз на товари и хора, същият човек с увреждане транспортира качилите се в неговата кола четирима души (членове на семейството му). Ефектите от транспортирането на хората и товарите можело да се постигнат и чрез гражданскоправни способности, а не само чрез осъществяване на стопанска дейност. В случая е забранено превозването на товари и хора, които сами по себе си, доколкото при тези дейности е въведен лицензионен режим, са строго търговски. Посочено е, че хората с физически дефицити, притежавайки правоспособността да управляват МПС с категории B1, B и BE, могат да извършват същата дейност и чрез гражданскоправни сделки, които съгласно Наредбата и действащото законодателство не са забранени. В допълнение е отбелязано, че нито Законът за движение по пътищата, нито Законът за автомобилните превози ограничават хората с увреждания да управляват МПС и ги лишават от правоспособност. Съгласно чл. 150а, ал. 2, т. б от Закона за движението по пътищата (ЗДвП) притежателите на категория „B“ могат да управляват МПС с максимална допустима маса 3500 кг., като дори към МПС-то може да се прикрепи ремарке с максимална маса от 750 кг. Категорията „B“ дава възможност на водачите да управляват МПС, проектирани и конструирани за превоз на не повече от 8 пътници плюс водача. Тук чл. 4, ал. 3 от Наредбата противоречи на норма от по-висш ранг, забранявайки превоз на товари и пътници, а именно на чл. 150а ЗДвП, който позволява транспортиране на товар до 4250 кг. и 8 души. Наред с противоречието със закона, чл. 4, ал. 3 от Наредбата създава и непряка дискриминация за хората с увреждания, придобили свидетелство за управление на МПС с категории B1, B, BE, тъй като не им позволява да упражняват дейност, за която отговарят на условията на закона. По този начин тези хора с увреждане били поставени в положение да търпят по-неблагоприятно третиране. В заключение, е предложено КЗД да разгледа и установи, че разпоредбата на чл. 4, ал. 3 на Наредба № 3 от 11.05.2011 г., създава непряка дискриминация на хората с увреждания.

Предвид изложените обстоятелства за осъществена дискриминация по смисъла на чл.

4, ал. 1 от ЗЗДискр., въз основа на признак „увреждане“, образуваната преписка № 47/2022 г. е разпределена за разглеждане от ПЕТИ специализиран постоянен заседателен състав на КЗД.

В изпълнение на чл.55 и сл. от ЗЗДискр., КЗД е спазила предвидената в специалния закон процедура по проучване, като е изисквала и приложила по преписката становища и доказателства от участниците в производството. В изпълнение на чл.59, ал.3 от ЗЗДискр. на страните е предоставена възможност да се запознаят с приложените по преписката материали.

С вх.№ 90-14-8/ 28.04.2022 г., е постъпило писмо от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, в което е посочено, че въведеното с разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от Наредба № 3 ограничение не може да се тълкува като дискриминация. Поддържа се, че извършването на таксиметров превоз на пътници в Република България се регламентира със Закона за автомобилните превози (ЗАвтП). В чл. 12, ал. 1 от същия закон се предвижда, че таксиметрова дейност може да се извършва от търговец, притежаващ удостоверение за регистрация или от водач, извършващ дейността от името на регистриран търговец, включен в удостоверението за регистрация, но за своя сметка. Таксиметровите превози се извършват с леки автомобили до седем места, включително мястото на водача, след издаване на разрешение от кмета на общината, на чиято територия ще се осъществява таксиметровата дейност. На основание чл. 152а, т. 1 от ЗДвП е издадена Наредба № 3, поради което не е налице твърдяното в доклада противоречие на наредбата със законовите изисквания. С Наредба № 3 се въвеждат изискванията за физическа годност, предвидени в Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. относно свидетелства за управление на превозни средства (Директива 2006/126/ЕО). Допълнил е, че с ал. 3 на чл. 4 от Наредба № 3 се предвижда изискванията за физическа годност към водачите на МПС и кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС от група 2 да се прилагат и за водачите на МПС от категория В1, В и ВЕ, които извършват обществен превоз на пътници и/или товари и превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници. Поддържа, че ограничението се въвежда с оглед специфичния характер на дейността на таксиметровите шофьори, която е рискована, с цел опазването на здравето и живота на пътниците, ползващи таксиметров превоз, както и осигуряването на безопасност, сигурност и надеждност на таксиметровите превози. Дейността на водача на лек таксиметров автомобил е свързана със специфични изисквания, като например тяхното обслужване по отношение на качване и слизване (особено по отношение на трудноподвижни лица), поставяното на багажи в автомобилите и други. Въведеното ограничение изпълнява и другото изискване на закона - то не надхвърля необходимото за постигането на легитимните цели, тъй като водачите на лек таксиметров автомобил са поставени при еднакви условия с водачите, извършващи сходна дейност, а именно - обществен превоз на пътници и/ли товари, поради което наложените ограничения не са непропорционални и прекомерни и не водят до по-неблагоприятно третиране при сравними сходни условия на хората с увреждания, отколкото били третирани други лица в сходно положение. Разпоредбите на Наредба № 3 не определят качествата на таксиметровия водач въз основа на „външни белези" и „физически качества", а във връзка с притежаваните от тези водачи качества, които включват и изисквания към физическата им годност.

С вх. № 90-05-53/01.06.2022 г. е постъпило писмо от министъра на

здравеопазването на Република България, с което се изразява становище, че през 2016 г. и 2018 г., с изменения и допълнения на Наредба № 3 от 2011 г. се въвеждат изискванията на Директива 2014/85/ЕС на Комисията от 1 юли 2014 г. за транспониране горесцитираните директиви в нормативния акт като се определят групите заболявания и състояния, при наличието на които се налагат ограничения и/или забрани за получаването на свидетелство за управление на МПС (приложение № 1 към чл. 4, ал. 2 от Наредбата). Поддържа, че в зависимост от степента на развитие на заболяването, съответно състоянието за двете отделни групи водачи на МПС (група 1 и група 2 - т.нар. „професионални шофьори“), компетентният орган възприема подход, изцяло обоснован на медицинската целесъобразност. В Наредба № 33 от 3.11.1999 г. за обществен превоз на пътници и товари на територията на Република България (обн., ДВ, бр. 101 от 1999 г.) се регламентира изискването за удостоверение за психологическа годност и за водачите, които извършват специализиран превоз (чл. 66. т. 5), случаен превоз (чл. 71. т. 6) и обществен превоз на товари (чл. 87, т. 2). Допълва, че условията и редът за извършването на таксиметров превоз на пътници се определят с Наредба № 34 от 1999 г. за таксиметров превоз на пътници, издадена от министъра на транспорта (обн. в ДВ, бр. 109 от 1999 г.). Посочва, че съгласно чл. 18, ал. 1, т. 4 от същата наредба, водачът на лек таксиметров автомобил трябва да притежава валидно удостоверение за психологическа годност, издадено по реда на наредбата по чл. 152, ал. 1, т. 2 от ЗДвП. В заключение сочи, че на основание § 1 от ЗР на Наредба № 3 от 2011 г., указания по прилагането на наредбата в частта относно установяването на здравословното състояние на водачите или кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС се дават от министъра на здравеопазването, а в останалата част - от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Постъпва и писмо от Министерски съвет на Република България, представляван от министър - председател, заведено с вх. № 80-00- 49/11.04.2022 г. по описа на КЗД. В него се изразява становище, че установеното в разпоредбата от Наредбата се явява съществено и определящо професионално изискване. В случая не се касае за дискриминация на лица с увреждания, а за съобразяване на обективните изисквания за упражняването на дадена професия. Отчитането на обществения интерес изисква налагането на определени ограничения, които били продиктувани от последиците от действията на водач, извършващ ежедневна динамична осемчасова (в някои случаи и повече часове) ангажираност зад волана, спрямо другите водачи, които ползвали МПС за лични цели.

Изготвен е доклад заключение. В първото открито заседание по преписката на 04.10.2022 г. са конституирани страните и е даден ход на производството за разглеждане по същество. Във връзка с необходимостта от изясняване на обстоятелства около предмета на спора, съставът е взел решение да бъдат изискани допълнително становища от национално представителните организации на хората с увреждания, от МТСП, както и от Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“, като трети, неучастващи в производството пред КЗД страни.

В тази връзка с вх. № 90-15-81/25.10.2022 г. постъпва писмо от Министерството на труда и социалната политика, в което е посочено, че министърът на труда и социалната политика не разполага с право на законодателна инициатива по разглеждания в доклада нормативен акт, тъй като същият не попада в обхвата на неговата функционална компетентност, с оглед на което не може да изрази становище.



Национално представителните организации на и за хората с увреждания, които участват в Националния съвет за хората с увреждания са учредени по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ) като юридически лица в обществена полза или по Закона за кооперациите (ЗК) за осъществяване на дейност в областта на социалното приобщаване на хората с увреждания. Към настоящия момент и на основание чл. 92 от Закона за хората с увреждания с Решения на Министерския съвет се признава националната представителност на 21 организации на и за хората с увреждания. Информацията за наименованията на национално представителните организации на и за хората с увреждания и техните членове в Националния съвет е публикувана на Портала за консултативните съвети на Министерския съвет, в частта Национален съвет за хората с увреждания, на следния електронен адрес: [https://saveti.government.bg/web/cc\\_II/](https://saveti.government.bg/web/cc_II/).

С писмо вх. № 11-00-218/25.10.2022 г., Държавната агенцията „Безопасност на движението по пътищата“ поддържа, че по наведените в доклада за самосезиране доводи относно дискриминационния характер на разпоредбата липсват достатъчни данни и доказателства за различното третиране.

С писмо вх. № 11-00-219/27.10.2022 г., Агенцията за хората с увреждания, представлявана от директор, с което посочва, че поставените въпроси в доклада за самосезиране на КЗД, не са от нейната компетентност и не може да предостави становище.

С писмо вх. № 16-17-31/21.11.2022 г., Съюзът на слепите в България подкрепя доклада на О. К. - член на Комисия за защита от дискриминация, във връзка с налагащите се промени в Наредба №3 от 11.05.2011 г. за изискванията за физическа годност към водачите на моторни превозни средства и условията и реда за извършване на медицински прегледи за установяване на физическа годност на водачите на различни категории, издадени от министъра на здравеопазването.

Със становище вх. № 14-00-19/21.11.2022 г., А. на родителите на деца с нарушено зрение (АРДНЗ) изразяват мнение, че посочените в доклада проблеми са потенциална пречка и условие за неравно третиране на децата със зрители увреждания, когато се налага да придобиват свидетелства за управление на моторни превозни средства, като граждани на Република България.

С писмо вх. № 16-17-30/21.11.2022 г., Съюзът на военноинвалидите и военнопострадалите изразяват пълно съгласие с изложените в доклада за самосезиране мотиви. Допълват, че в България масово се нарушават правата на хора с увреждания, какъвто бил случаят с военноинвалиди с над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ, в който също недопустимо се намалявали права по закон. Административният акт на Т. - Карта за оценка на физическата годност на водач/кандидат за придобиване на свидетелство/правоспособност за управление на МПС следвало да отразява обективно действителното състояние на лицето, а не да му се противопоставят административни корекции спрямо здравния статус.

С писмо вх. № 14-30-117/21.11.2022 г., Национална потребителна кооперация на слепите в България изразява позиция за основателност на отразеното в доклада за самосезиране. Посочва, че нямат пряко отношение към приложението на горесцитираната разпоредба, но изразят своята солидарност и подкрепя към исканията на сродните им организации на хора с увреждания, чиито интереси действително се засягат.

Постъпили са и писма с: вх. № 12-20-58/21.11.2022 г. от Центъра за психологически изследвания, вх. № 14-30-116/21.11.2022 г. от Националния алианс за социална отговорност, вх. № 12-20-59/23.11.2022 г. от Националния център за рехабилитация на слепи, вх. № 14-00-20/23.11.2022 г. от Сдружение „Българска асоциация Диабет“, вх. № 16-17-32/24.11.2022 г. от Съюза на инвалидите в България и вх. № 16-17-34/06.12.2022 г. от Националния съюз на трудово - производителните кооперации, в които се изразяват становища в подкрепа на направените в доклада изводи и констатации за наличие на осъществена с разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от процесната Наредба непряка дискриминация.

Със Заповед №12-11-200/07.02.2023 г. на председателя на КЗД е наредено председателят на КЗД да замести член на състава по делото, поради обективна невъзможност последният да присъства на откритото заседание насрочено за 07.02.2023 г.

На последното открито заседание на 07.02.2023 г., съставът е изслушал становищата на страните и е преценил, че преписката е изяснена от фактическа и правна страна и я е обявил за решаване, след което е постановено оспореното пред съда административно решение.

Изложените от КЗД съображения, за упражнените с оспореното решение правомощия са, че разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от Наредбата въвежда по-рестриктивни мерки за желаещите да придобият категории за управление на МПС от група 2, които обаче се прилагат и към част от категориите на група 1 (B1, B и BE), тогава когато лицата притежаващи тези категории извършват обществен превоз на пътници и/или товари и превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници. Наличието на законна цел само по себе си не е достатъчно да оправдае по-неблагоприятното третиране, като в случая не може да се установи въз основа на кои критерии, поради какви обстоятелства е прието, че увреждането на лице, притежаващо правоспособност за МПС от категориите B, B1 и BE в общия случай не представлява риск за движението по пътищата, но когато става въпрос за конкретна дейност: обществен превоз, превоз на пътници и товари за собствена сметка или таксиметров превоз, същото увреждане се превръща в рисков фактор. Водачите с увреждания и в общия случай, и при извършване на превоз на пътници и товари, управляват моторни превозни средства с идентични характеристики. Сходното положение на тези лица се изразява в правото им да придобият категория B1, B и BE. От тези категории лица (сравнители), на една част е забранено с посочените категории- B1, B и BE да извършват обществен превоз на пътници и/или товари и превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници, в случай че вземат такова решение. Въвеждането на тези рестриктивни изисквания за част от категориите, за които по начало се предвиждат по-леки изисквания водило до положение на по- неблагоприятно третиране по признак „увреждане“. Съставът сочи, че лицата с увреждания, преминали преглед при съответните медицински специалисти и придобили правоспособност за управление на МПС от категории B, B1 и BE, ще могат да извършват обществен превоз, превоз на пътници и товари за собствена сметка или таксиметров превоз, след като отново бъдат прегледани от същите медицински специалисти и по отношение на същите заболявания/състояния, за които са прегледани първоначално, като в противен случай няма да могат да упражняват изброените дейности, при все че остават правоспособни водачи.

Посочено е също, че мерките и изискванията, предвидени с разпоредбата на чл.

4, ал. 3 от Наредба № 3 за изискванията за физическа годност не само че не са пропорционални на заложената цел - обезпечаване сигурността и безопасността на движението по пътищата, но също така са и в противоречие с разпоредба от КПХУ, тъй като хората с увреждания са ограничени да извършват конкретизираните в процесната разпоредба от Наредбата дейности, доколкото за тях ще се прилагат по-високите изисквания за физическа годност, но без да е налице разумна и обоснована причина за подобно третиране. Наличието на „подобен” двойствен режим означавал хората с увреждания изобщо да бъдат лишени от възможност да извършват стопанска дейност и да реализират приходи, при все че остават правоспособни водачи за МПС от категориите В, В1 и ВЕ.

**Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания и доводите на страните в съдебно заседание, прецени събраните по делото доказателства и служебно, на основание чл.168, ал.1, вр.чл.146 от АПК, провери изцяло законосъобразността на обжалвания акт, намира следното от правна страна.**

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган - КЗД, в рамките на предоставените ѝ правомощия, съгласно чл. 47 ЗЗДискр., в качеството ѝ на независим специализиран държавен орган, осигуряващ предотвратяване на дискриминация, защита от дискриминация и равенство на възможностите. В съответствие с чл. 48, ал. 1 и 2, т.3 във вр. с чл. 54 ЗЗДискр., решаващият състав на КЗД е определен с Разпореждане № 86/02.02.2022 г. преписка № 47/22 г., като предвид въведения защитен признак „увреждане“ преписката е разпределена на Пети специализиран постоянен заседателен състав на КЗД. С доклад за отвод с вх. №12-11-318/08.02.2022 г. член на състава е направил искане за отвод по реда на чл. 22, ал. 1, т.6 от ГПК, вр. чл. 61, ал. 3 от ЗЗДискр., което е наложило определянето на нов член на състава с Разпореждане №9610.02.2022 г. Съставът е променен със Заповед №12-11-200/07.02.2023 г. на председателя на КЗД, поради обективна невъзможност на член на състава да присъства на откритото заседание насрочено за 07.02.2023 г. Спазено е и изискването за неизменност на състава. Действително е налице промяна в състава от първоначално определения състав, но решението е постановено от състава, който е участвал при разглеждане на делото в последното заседание, съгласно изискванията на чл. 14, ал. 1 от Правилата за производството пред КЗД. Последната разпоредба съдържа изискване за неизменност на заседателния състав в периода от обявяване на преписката за решаване до произнасяне на решението.

Спазена е и установената форма - решението е писмено и съдържа наименованието на органа, който го е издал; фактическите и правните основания за издаването му; диспозитивна част, както и указание пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва - чл. 66 ЗЗДискр.

При извършената служебна проверка, съдът приема, че производството пред КЗД се е развило законосъобразно при спазване на нормите на ЗЗДискр. Спазена е разпоредбата на чл.54 ЗЗДискр., съгласно която след образуването на производство председателят на комисията разпределя преписката на състав, който определя между членовете си докладчик. Докладчикът е започнал процедура по проучване, съгласно изискването на чл.55 ЗЗДискр., в която е събрал писмени доказателства, необходими за пълното и всестранно изясняване на обстоятелствата. При осъществяване на своите правомощия комисията е изпълнила задълженията си по чл.56 ЗЗДискр. След приключване на проучването на страните е дадена възможност да се запознаят със

събраните по преписката материали и да вземат становище. Докладчикът е изготвил заключение, като е представил преписката на председателя на състава, който е насрочил заседание. Страните са редовно уведомени за проведените заседания, в които са взели и участие. Заседанията са били открити съобразно изискването на чл.61 ЗЗДискр. Направен е опит за помирение на страните, като не е постигнато споразумение. След изясняване на фактите председателят на състава е дал на страните възможност за становище. Решението е взето с единодушие, постановено е от компетентен орган във валидна писмена форма; подписано е от състав на КЗД.

Съдът не намира основание да се съгласи с оплакването за нищожност на решението на КЗД. Нарушението по чл. 4, ал.3 от ЗЗДискр е обвързано поставянето на лице или лица, носители на признак по чл. 4, ал. 1, или на лица, които, без да са носители на такъв признак, съвместно с първите търпят по-малко благоприятно третиране или са поставени в особено неблагоприятно положение, произтичащо от привидно неутрални разпоредба, критерий или практика. Комисията за защита от дискриминация действително не разполага с правомощия да се произнася по въпроса относно законосъобразността на подзаконовите нормативни актове или техни отделни разпоредби и да ги отменя, като незаконосъобразни. Административното производство пред КЗД има за предмет установяване наличието на дискриминация, съобразно законово установения фактически състав: неравно третиране, защитен признак съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр., казуална връзка между неравното третиране и защитения признак, както и лица в сходно или сравнимо положение. В случая Комисията не осъществява контрол за законосъобразност, а преценява съответствието на нормата единствено от гледна точка на разпоредбите, забраняващи дискриминация. От значение при установяването на дискриминация е обективно съществуващият недопустим противоположен резултат, проявен в която и да е от очертаните в ЗЗДискр форми на нежелано или по-неблагоприятно третиране, независимо дали при осъществяването на тази дейност са спазени съответните нормативни изисквания. При това положение, доводите на министъра на здравеопазването са неоснователни.

Оспореното решение страда от порока материална незаконосъобразност., по следните съображения:

ЗЗДискр цели установяване и санкциониране на всяко поставяне в неравностойно положение според защитените признаци, изброени в разпоредбата на чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. или на други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна.

За да е налице проява на дискриминация по смисъла на ЗЗДискр., е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма. Неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл. 4 от ЗЗДискр. В този смисъл не е достатъчно да се установи неблагоприятно третиране на определено лице или лица, а е необходимо да се докаже още, че това неблагоприятно третиране е извършено по някой от признаците, очертани в чл. 4 от ЗЗДискр., като следва да е налице и пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение, в случая неблагоприятно третиране, и причината за него, която при всички случаи следва да се изразява в признак по цитирания чл. 4 от закона.

Предвид липсата на констатация на КЗД за допуснатата пряка дискриминация, съдът не коментира наличието на такава. Следва да се прецени фактическия състав на непряка

дискриминация по см на чл. 4 ал.3 от ЗЗДискр., приет от Комисията за осъществен.

Според чл. 4 ал.3 от ЗЗДискр., непряка дискриминация е поставянето на лице или лица, носители на признак по чл. 4, ал. 1, или на лица, които без да са носители на такъв признак, съвместно с първите търпят по-малко благоприятно третиране или са поставени в особено неблагоприятно положение, произтичащо от привидно неутрални разпоредба, критерий или практика, освен ако разпоредбата, критерият или практиката са обективно оправдани с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими.

При непряката дискриминация неравното третиране е резултат не на акт, действие или бездействие на държавни и обществени органи (чл. 6, ал. 2 и чл. 10 от ЗЗДискр), органи на местно самоуправление (чл. 10 и чл. 11, ал. 2 от ЗЗДискр.), работодатели (чл. 12 и следващите от ЗЗДискр.), и физическите лица (чл. 8 от ЗЗДискр.) /Решение № 9814 от 26.06.2019 г. по адм. д. № 3253/2018 г., на ВАС на РБ, V-то отделение/, а на действието на правни норми от позитивното национално законодателство, т.е. на привидно неутрални разпоредби /Решение № 15498/14.11.2019 г. по адм. дело № 3959/2018 г. на ВАС на РБ, V-то отделение/. Следователно, установяването в конкретния случай на твърдяната дискриминация е резултат не от доказване на дадено конкретно поведение на някое от тези лица, а от анализа на действащото законодателство съотнесено към конкретно фактическо положение. Привидно неутрална разпоредба е тази, която изглежда, че се отнася по един и същи начин към всички лица без оглед на защитени признаци, но приложена на практика има несъразмерно по-неблагоприятен ефект върху дадена група, определена по защитен признак, в сравнение с други.

За целите на преценката за наличие на непряка дискриминация от съда, се приема, че адресати на нормата са лица, страдащи от съответните заболявания, посочени в приложението към Наредба № 3 от 11.05.2011 г. Различното третиране е по защитения признак "увреждане" по смисъла на § 1, т.1 от ДР на ЗХУ, според който „хора с увреждания“ са лица с физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с обкръжаващата ги среда би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в обществения живот.

Твърдението е за неравно третиране, осъществено с разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от Наредба № 3 от 11.05.2011 г. за изискванията за физическа годност към водачите на моторни превозни средства и условията и реда за извършване на медицински прегледи за установяване на физическата годност за водачите от различните категории, издадена от министъра на здравеопазването и съгласувана от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, изразяващо се в по-неблагоприятно третиране спрямо хората с увреждания, носители на правоспособност от категории В, В1 и ВЕ, в случаите на извършване на дейност по обществен превоз, превоз на пътници и товари за своя сметка или таксиметров превоз на пътници- непряка дискриминация по чл. 4, ал. 3 ЗЗДискр. по признак „увреждане“ по отношение на засегнатите лица и нарушение на чл. 4, ал. 1 и чл. 26 от ЗЗДискр.

Разпоредба на чл. 4 от Наредбата предвижда, че за определяне на изискванията за физическата годност водачите на МПС и кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС се разделят на следните групи:

- 1. група 1-водачите на МПС от категориите "АМ", "А1 "А2", "А", "В1", "В", "ВЕ" и "Т.";

- 2. група 2-водачите на МПС от категориите "C1", "C", "C1E", "CE", "D1", "D", "D1E", "DE", "T." и "Ттб".

Изискванията към тях са определени в Приложение № 1 към Наредбата, чрез посочването на заболяванията и състоянията, при чието наличие се налагат ограничения за получаването на свидетелство за управление на МПС в зависимост от категорията на МПС.

В алинея 3 от чл.4 на Наредбата е посочено, че изискванията за физическа годност към водачите на МПС и кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС от група 2 ("C1", "C", "C1E", "CE", "D1", "D", "D1E", "DE", "T." и "Ттб") се прилагат и за водачите на МПС от категория В1, В и ВЕ, които извършват обществен превоз на пътници и/или товари и превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници.

В Приложение № 1 към процесната Наредба, за групите от категории, установени в чл. 4, ал. 1 са приложими три режима, в зависимост от заболяванията и състоянията на индивида - разрешено, индивидуално и забранено.

Видно от цитираните разпоредби, по-строгите изисквания за физическа годност, приложими поначало само за водачите с категории от група 2 ("C1", "C", "C1E", "CE", "D1", "D", "D1E", "DE", "T." и "Ттб"), се прилагат съответно и спрямо лицата, имащи право да управляват МПС с категориите от група 1: В, В1 и ВЕ, когато извършват обществен превоз, превоз на пътници/товари за собствена сметка или таксиметров превоз.

Съдът приема, че разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от Наредба № 3 от 11.05.2011 г. не осъществяват състава на непряката дискриминация, по следните съображения:

Наредба № 3 от 11.05.2011 г. е подзаконов нормативен акт по смисъла на чл.75, ал.1 АПК, издаден от министъра на здравеопазването на основание чл. 152а, т. 1 от ЗДвП, при съгласуване с министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Чрез норми на подзаконов административен акт може да се осъществи съставът на непряка дискриминация, в случай, че тези норми, макар и привидно неутрални – т.е. приложими еднакво спрямо всички, несъразмерно засягат определени групи хора, характеризиращи се със защитен признак, а заедно с тях и на лица, които не носят защитен признак.

*В случая нормата на чл. 4, ал. 3 от Наредба № 3 не е нито привидна, нито неутрална, а напротив, изначално третира по различен начин различните категории дейности, които се извършват от дадено лице с притежаваното от него свидетелство за управление –непрофесионални и професионални (по занятие). Това различно третиране е обосновано с факта, че категориите шофьори са различни, степента на отговорност на извършваните от тях дейности е различна и независимо от факта, че категорията правоспособност за управление на моторно превозно средство, съответно големината и тежестта му може да са едни и същи, рискът също е различен. В този смисъл е и изискването на т. 1.3 от приложение III на Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 година относно свидетелства за управление на превозни средства. Цитираната норма от директивата позволява в националните законодателства да се предвиди, че разпоредбите на приложението, приложими за водачите от група 2, може да важат и за тези водачи на превозни средства от категория В, които използват своите свидетелства за управление за професионални цели (таксите, линейки и т.н.). Необходимостта от допълнителна регламентация относно физическата годност на*

*водачите извършващи гореописаните вид дейности е свързана с по - високата обществена значимост на същите, с оглед характера на работата и по-голямата отговорност, която носят при управление на по-тежки МПС или такива с по-големи габарити, които сами по себе си представляват по-голям риск на пътя, както и отговорността, която носят и за живота и здравето и на превозваните него пътници, когато става въпрос за превозването им по занятие.*

Възприетият в Наредбата подход е изцяло обоснован от медицинската целесъобразност, тъй като са отчетени степента на развитие на заболяването, съответно състоянието за двете отделни групи водачи на МПС (група 1 и група 2 - т.нар. „професионални шофьори“). В приложение № 1 от Наредба № 3 за различните видове заболявания и в зависимост от случая, са предвидени 3 режима: „забранено“, „разрешено“ и „индивидуално“, т.е. не може да става дума за „генерална забрана“, а в случая за всяко лице и предвид съответното му заболяване се прави индивидуална преценка от лекар, притежаваш необходимата квалификация да прецени състоянието и качествата на изследваното лице и съответствието им с изискванията към съответната категория или професионална група, като се прави прогноза с хипотетичен характер за годността на лицето за съответната цел. В този смисъл Комисията неправилно е приела в решението си, че на лицата, притежаващи свидетелство за управление на МПС от категория В1, В и ВЕ е забранено да извършват обществен превоз на пътници и/или товари, превози за собствена сметка и таксиметрови превози.

Според чл.7, ал.1 ЗЗДискр, не представлява дискриминация различното третиране на лица на основата на характеристика, отнасяща се до признак по чл.4, ал.1, когато тази характеристика поради естеството на определено занятие или дейност, или условията, при които то се осъществява, е съществено и определящо професионално изискване, целта е законна, а изискването не надхвърля необходимото за постигането ѝ.

Законът поставя като изрично условие различното третиране на основата на някой от признаците по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр, в това число и „увреждане“, да е обективно оправдано за постигането на законна цел и да не надвишава необходимото. При това зачитането на принципа на пропорционалност налага съпоставката на всяко едно нарушено индивидуално право с принципа на равното третиране и преследваната с мярката цел (в този смисъл Решение от 22 ноември 2005 г. по дело C-144/04, W. Mangold, ECLI:EU:C:2005:709, Решение от 19 март 2005 г. по дело Lommers, C-476/99). По смисъла на националния закон следва, че когато една мярка преследва легитимна, законово оправдана цел, същата няма да бъде дискриминационна, когато не надхвърля необходимото за постигане на целта, която се преследва с мярката, тъй като това би обосновало легитимността на разликата в третирането по смисъла на чл. 4, ал. 2 и ал. 3 ЗЗДискр. Именно в този смисъл разликата в третирането може да намери своето разумно оправдание, така, както е изложил и КС в Решение № 1 от 27.01.2005 г. В този контекст установяването на пропорционалния характер на мярката представлява задължителен елемент при преценката дали е оправдана разлика в третирането (Решение № 1572 от 07.02.2017 г. по адм. д. № 12173/2015 г., V отд. на ВАС). В случая именно такова различно третиране, отчитащо спецификите на извършваната дейност - професионална (по занятие), е възприето в Наредба № 3 от 11.05.2011 г., издадена на основание чл. 152а, т. 1 от ЗДвП.

Видно от Директива 2006/126/ЕО, ЗДвП и Наредба № 3, законодателят е създал регламентация чрез на изисквания за физическата годност към водачите и

кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторни превозни средства именно за осъществяването на специфични цели. За да е допустима, мярката следва да е насочена към постигането на законоустановена цел. Легитимната законова цел е налице, тъй като регламентацията на изискванията за физическата годност към водачите и кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторни превозни средства е насочена към постигане на обществено полезен резултат и защита на нормативно признат публичен интерес. Неоспоримо е, че физическата и психологическата годност на водачите е от съществено значение за постигане на безопасността на пътя и е мярка да се намали обществената опасност от водачи, които не са в състояние да управляват МПС от дадена категория. Това важи в още по-голяма степен за водачите, които ще извършват обществен превоз на пътници и/или товари и превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници. Отново следва да се подчертае, че мярката преследва легитимна цел, а именно защита на живота и здравето на гражданите, която е с най-висока обществена стойност. Изискванията към водачите, регламентирани в ЗДвП и Наредба №3 са изцяло съобразени с разпоредбите на Директива 2006/126/ЕО и са свързани с поведението на водачите на пътя. Те не противоречат на политиката на Европейския съюз по отношение на пътната безопасност, а в допълнение на минималните изисквания към водачите на МПС изразяват волята на българския законодател за подобряване на сигурността по пътищата, предвид големия брой пътнотранспортни произшествия на територията на Р. България, превишаващи значително пътнотранспортните произшествия в Европейския съюз, както и високата стойност на щетите от тях, измерена в човешки животи и материални загуби.

Предвидените специални завишени изисквания, произтичат от характера на работата и по-голямата отговорност, която лицата носят за живота и здравето на превозваните тях пътници и товари, когато става въпрос за превозването им по занятие, т.е. това е дейност, която се извършва постоянно, по естеството си е свързана с много висок интензитет на физическо натоварване и въведените изисквания са се явяват пропорционални и необходими.

По изложените съображения съдът преценява, че с въведеното от разпоредба на чл. 4, ал. 3 от Наредбата изискване за оценка физическата годност на водачите, спадащи към група 1: В, В1 и ВЕ, когато извършват обществен превоз, превоз на пътници/товари за собствена сметка или таксиметров превоз, не представлява „непряка дискриминация“ по чл. 4, ал. 3 ЗЗДискр., по признак „увреждане“.

Този извод обуславя и незаконосъобразното упражняване на правомощието на КЗД да дава задължителни предписания по смисъла на чл. 47, т. 4 ЗЗДискр.

Изложеното мотивира съда да приеме, че жалбите са основателни и следва да бъдат уважени, с уточнението, че жалбите се явяват частично недопустими в частта, с която се оспорват дадените препоръки по смисъла на чл. 47, т. 6 ЗЗДискр. В тази му част, решението не представлява акт, подлежащ на оспорване-чл.159, т.1 от АПК. КЗД е специализиран държавен орган с компетентност да осъществява контрол по прилагането и спазването на законите, уреждащи равенството в третирането. Една от формите, в които се реализира тази компетентност, е възможността Комисията да прави препоръки до държавните органи за отмяна на техни актове, издадени в нарушение на закони, уреждащи равенство в третирането. Тези актове на Комисията нямат белезите на индивидуални административни актове. С тях тя не упражняват властнически правомощия за едностранно, независимо от волята на



адресата, установяване на дадено правно положение. С тях нито се създават права или задължения за адресата, нито се засягат негови права, свободи или законни интереси. /Определение № 1527 от 5.02.2010 г. на ВАС по адм. д. № 11993/2009 г., VII о.; Определение № 3764 от 22.03.2010 г. на ВАС по адм. д. № 14613/2009 г., VII о.; Определение № 6564 от 15.05.2014 г. на ВАС по адм. д. № 5323/2014 г., VII о. и др./ Ето защо, при отсъствие на годен за обжалване административен акт, жалбата в посочената част се явява процесуално недопустима и съгласно чл. 159, т. 1 от АПК следва да се остави без разглеждане, а производството по делото в тази част да се прекрати.

Независимо от изхода на спора, с решението разноси не следва да бъдат възлагани /чл.172а, т.7 от АПК, тъй като от жалбоподателите не са поискани за защитата им, осъществена от юрисконсулт (чл.143, ал.1 от АПК), а на ответника и ЗС не се дължат (чл.143, ал.3 от АПК) и не са поискани.

**Воден от гореизложеното и на основание чл.159, т.1 и чл.172, ал.2, предл.2-ро от АПК, Административен съд-София град, II-ро отделение, 23-ти състав**

### **РЕШИ:**

**ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ, на основание чл.159, т.1 АПК,** жалбите на заместник министър-председателя по икономическите политики и министър на транспорта и съобщенията и министъра на здравеопазването, в частта им срещу Решение №188 от 11.05.2023 година, постановено по преписка №47/2022 на Комисията за защита от дискриминация, с което на основание чл. 47, т. б във връзка с чл. 40, ал. 2 от ЗЗДискр. е дадена препоръка на министъра на здравеопазването, в качеството му на орган, издал процесната Наредба № 3 за изискванията за физическа годност към водачите, както и на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, в качеството му на орган, съгласуващ издаването на Наредбата, в изпълнение на задълженията си по чл. 10 и чл. 11 от ЗЗДискр. и с оглед необходимостта от интеграция на хората с увреждания чрез професионалното им развитие и включване в пазара на труда, да предприемат необходимите мерки за регламентиране на нови изисквания с Наредба № 3 от 11.05.2011 г., които не допускат дискриминация по признак „увреждане” при достъпа до заетост за осъществяване на дейностите „обществен превоз”, „превоз на пътници и товари за собствена сметка” и „таксиметров превоз на пътници” **И ПРЕКРАТЯВА** производството по делото в същата част.

**ОТМЕНЯ, на основание чл.172, ал.2, предл.2-ро, вр.чл.146, т.4 от АПК,** Решение №188 от 11.05.2023 година, постановено по преписка №47/2022 на Комисията за защита от дискриминация в останалата му част.

**Решението, в прекратителната му за производството част, е с характера на определение и може да бъде оспорено в 7-дневен срок от съобщаването му. В останалата му част, решението може да бъде оспорено чрез Административен съд София-град пред Върховен административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.**

**Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 от АПК.**

**СЪДИЯ:**